

Vloga manjšin v odnosih med Avstrijo in Slovenijo

Prejšnji petek je slovenski zunanji minister Boris Frlec obiskal avstrijskega zunanjega ministra Schüssla na Dunaju. Avstrijska politika in tisk sta hvaležno pograbila njegovo izjavo, da je Slovenija priznava nemško manjšino, pri čemer je bilo spet govora o »povezovalni funkciji« v odnosih med državama.

Ta manjšina pa da (zaenkrat) ni priznana kot avtohtona, kakršni sta italijanska in madžarska manjšina v Sloveniji. V kulturnem sporazumu med državama pa da se bodo dogovorili za šolo z nemškim učnim jezikom. Prav tako je Frlec govoril o povračilih za odvzeto premoženje nekdanjim nemškogovorečim prebivalcem na ozemlju Slovenije.

Iz Slovenije pa so medtem že prišle izjave, ki so hotele nekako relativirati ministrove izjave. Poudarja se, da je govoril o »manjšini« in ne o narodni skupnosti (o tem pleonazmu je pisala že Mojca Drčar-Murko v članku, objavljenem v prejšnji številki SV), to pa da je nekaj drugega. To je na primer storil tudi premier Drnovšek na tiskovni konferenci ob srečanju s Heide Schmidt.

Sploh pa so bile besede slovenskega zunanjega ministra zelo spravljlive narave in več kot očitno je, da jih je narekovala politika okoli pristopa Slovenije k EU. Avstrija naj bi v pristopnih pogajanjih pomagala Sloveniji »s svojimi izkušnjami«.

Zanimivo je, da je Frlec v intervjuju tudi izjavil, da so pravice Slovencev na Koroškem in na Štajerskem »v glavnem zagotovljene«.

ZSO na obisku pri LDS in ZL

V torek so člani predsedstva Zveze slovenskih organizacij obiskali poslance Liberalnih demokratov, takoj za tem pa še vodstvo Združene liste. Pogovora sta tekla o političnih izhodiščih ZSO in o zaskrbljivem položaju naše organizacije, ki ne dobiva več zadostne finančne podpore iz Slovenije. Na obe stranki so bila naslovljena vprašanja, če se bo pot izrinjanja in finančnega izsuševanja ZSO s strani Slovenije nadaljevala. Obe stranki sta obljubili boljši pregled nad razdeljevanjem sredstev, ki prihajajo pre-

ko Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Poslanci so tudi poudarili, da enakopravno upoštevata obe politični osrednji organizaciji ter da zavračata demagoško govorjenje o »zdravem jedru«.

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm je stranki obvestil tudi o izrednem občnem zboru, za katerega se je odločilo vodstvo organizacije (dokončno bodo sklepali odbori danes zvečer). Potreben je zato, ker je treba pretresti odnose med organiza-

cijo in med političnimi strukturami v Sloveniji, kjer je manjšinsko področje postalo nekakšen fevd enega dela političnega spektra v Sloveniji. Ta del nekritično podpira v veliki meri en del manjšine, o finančnih dotacijah pa je znano, da jih desnica na Koroškem dobiva trikrat toliko kot levica.

To sta bila prva dva pogovora v sklopu kontaktov s strankami v Sloveniji, naslednji z drugimi strankami bodo sledili v doglednem času. S. W.

Avstrijska in slovenska delegacija ob srečanju na Vratih, kjer so se pogovarjali o izpeljavi morebitnih olimpijskih iger na stičišču treh dežel. Medtem ko sta se Avstrija in Slovenija zavzeli za ta mednarodni spektakel, pa bo treba na dokončno stališče iz Italije še počakati. Na vsak način pa bodo te igre interesantne predvsem z vidika povezovanja narodov in držav.

PREBLISK

VREVIJI Mohorjeve, ki je »list za splošna družinska in družbena vprašanja«, je direktor družbe v svojem božičnem nagovoru naslikal poklicno bodočnost povprečnega delojemalca, ki da ne bo imel stalne zaposlitve, večkrat bo brezposeln, s handyjem v roki (in pripravljenimi füssiji) bo čakal na poklic delodajalca, ko bo ta imel kako delo zanj. Neredna zaposlitev noč in dan se nam obeta (no, ja, to imamo novinarji že od nekdaj), vzgojna instanca za otroke bo televizor in tamagoči.

Avtor pravilno ugotavlja, da je socialna, družinska in verska enovitost koroških Slovencev v veliki nevarnosti. A formule za prihodnost pričakuje

od »politikov, ki jih plačujemo z našim delom«. Je že tako, da verjetno ne bo direktorja, ki bi doma sedel in čakal telefonskih klicev. To bodo kvečjemu tisti nižje kvalificirani, tisti, katerih plača je na robu revščine ali pa so že v revščini.

Bodoči Slovenci

Pisarniškega spanja ne bo več, piše direktor. S tem soglašajo z gostilniškimi omizji, kjer prevladuje mnenje, da je vsak, ki ne dela zgolj z mišicami, potencialni lenuh in parazit.

Pa niso samo politiki odgovorni za tak razvoj, temveč predvsem tisti, ki ga bodo rade volje uvajali v svojih firmah. S. W.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

vabi na
*tradicionalno
spominsko
svečanost*

v spomin padlim borcem
proti fašizmu in žrtvam nacističnega nasilja

v nedeljo, 1. februarja 1998, ob 11. uri,
na pokopališču v Svečah.

Slavnostni govornik: dr. Janko Malle, tajnik SPZ

Prisrčno vabljeni!

OLIMPIJSKE IGRE 2006

Čakanje na italijansko odločitev

Odločitev v zadevi olimpijskih iger leta 2006 pod geslom »Brez meja« v prid Koroški oz. kandidaturi treh sosednjih dežel Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine, še ni padla, kajti šele 28. januarja bo italijanski olimpijski komitee CONI odločal o tem, ali bo podprl kandidaturo nominalnega kandidata Koroške z italijansko udeležbo, ali pa dve čisto italijanski kandidaturi, namreč Benetk in/ali Turina. Od italijanske odločitve pa je odvisna tudi uradna podpora slovenske vlade prekomejni olimpijadi »Brez meja« leta 2006, ki ji sicer

Slovenija namenja vso pozornost.

To so izsledki trilateralnega vrha prejšnji teden na Vratih, ki so se ga med drugim udeležili avstrijski zunanji minister Schüssel s koroškim deželnim glavarjem in namestnikoma, slovenski minister Razgoršek z zastopniki slovenskega olimpijskega komiteja in predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Cruder. Vse strani so soglasno podprle zimske olimpijske igre »Brez meja« leta 2006, ki da na stičišču treh evropskih kulturnih in etničnih krogov najplemeniteje uresničujejo evropsko združenje.

Med kardinali tudi Slovenec Ambrožič

Med 21 novimi kardinali, ki jih je preteklo nedeljo imenoval papež Janez Pavel II., je tudi Slovenec, in sicer torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič.

Ambrožič je odšel v Kanado leta 1948 in tam doštudiral bogoslovje. Doslej je bil nadškof velike torontske verske skupnosti, ki združuje okrog milijon in pol vernikov. Za ljubljanskim škofom in pozneje goriškim nadškofom Jakobom Missio (1838 – 1902) je Ambrožič drugi kardinal Slovenec v zgodovini katoliške cerkve.

SLOVENIJA – HRVAŠKA

Srečanje zunanjih ministrov

V okviru urejanja meddržavnih odnosov sta se v ponedeljek, 19. januarja, na Otočcu srečala zunanja ministra dr. Boris Frlec in dr. Mate Granič. Težiščne teme pogovora so bile nerazrešena vprašanja v zvezi z lastništvom in stroški dvolastniške jedrske elektrarne v Krškem, nadalje dolg zagrebške podružnice Ljubljanske banke hrvaškim varčevalcem in vprašanja meddržavne meje, predvsem v Piranskem zalivu. Rezultat pogovorov je bil skromen, ministra pa sta izrazila optimizem, da se bo dogovarjanje pospešilo in da bo večina vprašanj razrešena do poletja. Glede na sporno izločitev Slovencev kot narodne skupnosti iz hrvaške ustave pa je Granič predlagal meddržavni sporazum o recipročni zaščiti manjšin v obeh državah. J. R.

SPD »EDINOST«

V PLIBERKU

vabi na komedijo

*»Sem in tja –
hin und her«*

v režiji
Marijana Hintereggerja

Nastopajo igralci
»Gledališča ob Dravi«
in SPD »Danica«

**v soboto,
24. januarja 1998,
ob 19.30**

v farni dvorani
v Pliberku

SREČANJE SCHMIDT-DRNOVŠEK

Na Ravnah o članstvu v EU, Shengenu ter o manjšinah

NA IZRECNO strankarski ravni sta se minuli ponedeljek na Ravnah na Koroškem srečala predsednik Liberalne demokracije Slovenije premier Janez Drnovšek in zvezna glasnica avstrijskega Liberalnega foruma Heide Schmidt. Pogovor je bil namenjen predvsem približevanju Slovenije evropskim strukturam, razširitvi shengenskega sporazuma na našo južno sosedo ter seveda obojestranskim manjšinskim vprašanjem.

Obe strani sta pogovor ocenili kot odprt in prijateljski.

Članstvo v EU je ena od prioritarnih političnih ter gospodarskih postavk mlade slovenske republike, ki doslej od vseh nekdanjih realsocialističnih držav najbolj izpolnjuje kriterije za vstop v skupno evropsko tržišče. Zato je tudi v bloku peterice oz. šesterice držav, ki naj bi kot prve mogle postati nove članice Evropske unije.

Predsednica Liberalnega foruma Heide Schmidt pa je na Ravnah menila, da bi Bruselj prav zaradi pozitivnih podatkov, s katerimi se ponaša, lahko Sloveniji ponudil predčasno in individualno vključitev v skupnost petnajsterice.

Točka razgovora je bila prav

tako varnost na evropski ravni. Obe strani sta ocenili, da Slovenija že sedaj izpolnjuje vse pogoje za kontrolo na svojih mejah, kakor jih predpisuje shengenska pogodba. Zato bi bilo prav in smiselno, pa seveda tudi v velikem interesu Avstrije, da bi podobno kot Norveška postala polnopravna članica shengenske pogodbe. Ta pogodba namreč ni vezana in omejena samo na EU, kar pomeni, da lahko tudi nečlanice unije, kot sta Slovenija in Norveška, postanejo njene članice, če izpolnjujejo zahtevane varnostne norme.

V zvezi z manjšinsko problematiko je Schmidtova pohvalila slovensko manjšinsko politiko in naglasila, da bi pravni standardi, ki jih Slovenija izvaja na področju narodnih skupnosti, bili lahko zgled tudi za evropsko manjšinsko ureditev. Predlagala je posebno študijsko komisijo, ki naj bi o tem razpravljala.

V zvezi z nekakšnim skupnim zastopstvom za koroške Slovence, ki ga določeni krogi zahtevajo, pa je Drnovšek dejal, da je to stvar narodne skupnosti, in da se zato v to zadevo ne bo vmešaval.

RAVNE NA KOROŠKEM

Še zadnja sanacija železarstva?

PREDSIEDNIK vlade dr. Janez Drnovšek se je s svojo ekipo, med drugimi je sodeloval minister za gospodarstvo Metod Dragonja, v pone-

re odnose. Do razreševanja bo prihajalo v naslednjih tednih. »Predstavnikom železarn sem zagotovil, da vlada podpira potek sanacije železarn in da je v

rati, ker ni mogoče pričakovati, da bi javne finance in davkoplačevalci v prihodnje še prevzemali nase takšna bremena in finančne injekcije. Tokratna sanacija mora dati osnove

Voditeljica LIF Heide Schmidt in LDS Janez Drnovšek na mejnem prehodu Holmec

Foto: SV

deljek, 19. januarja, na Ravnah sestel z vodilnimi koncerna Slovenskih železarn, ključnimi direktorji družb, z nadzornim svetom koncerna in predstavniki sindikatov panoge.

Zbranim novinarjem je dr. Drnovšek med drugim dejal, da je bil namen srečanja ocena stanja in različnih pogledov na sanacijo SŽ, kar naj bi služilo nadaljnim odločitvam. Poleg tega je železarska problematika v javnosti močno prisotna, se tudi politizira in načenja nekate-

njenem interesu njihov obstoj v čim večjem obsegu ter njihovo čim boljše delo. Zato še naprej podpiramo zakon, ki je v parlamentu in predvideva dokapitalizacijo, prevzem nekaterih obveznosti in še dodatna poročstva Slovenskim železarnam, vendar z opozorilom, da je to verjetno zadnji tovrstni poseg države v slovensko železarstvo in da se bodo na tej osnovi SŽ morale postaviti na svoje noge. Morale se bodo prestrukturirati v skladu s tržnimi realnostmi, se privatizir-

o mora dati osnove zato, da se ta zgodba v stalnih novih izgubah in novih potrebah o državnem denarju le konča ter da preidemo v neke realne okvire,« je uvodoma dejal predsednik vlade. O odgovornosti vlade za ne-

uspehe pri sanaciji doslej je bil sogovornik mnenja, da država praviloma ni uspešen lastnik podjetij in da se vodilni teh podjetij vedno nadejajo še kakšne finančne injekcije, zato ni pravega tržnega soočenja in sanacije.

Naslednji dnevi in tedni bodo pokazali morebitne kadrovske zamenjave v menedžmentu slovenskih železarn in s tem povezan tudi način izvajanja sanacije – ali na nivoju gospodarskih družb in lokacij ali pa na vrhu koncerna. S. Š.

Kakšni so načrti Slovenije z manjšino na Koroškem?

Zakaj je vodstvo ZSO mnenja, da je treba sklicati izredni občni zbor organizacije?

Mislim, da so odnosi med ZSO in R Slovenijo dosegli ravan, na katero ne more več reagirati zgolj predsednik ali predsedstvo organizacije. Problematika je večplastna.

Na eni strani gre za dostojanstvo organizacije in njenih funkcionarjev, ki imajo vtis, da njihova stališča v R Sloveniji nimajo opore in ne samo to: očitno je, da je narodopolitični koncept ZSO v Sloveniji sporen, ker se z njim še niso resno ukvarjali. Nadalje postaja očitno, da R Slovenija želi na Koroškem uveljaviti koncept manjšinske zaščite, ki ga en del slovenske manjšine ne odobrava, pa tudi ostale avstrijske manjšine ne. Ne nazadnje se vse to izraža tudi v načinu finančnih podpor, ki jih prejema ZSO iz Slovenije.

Na kaj mislite, ko govorite o dostojanstvu organizacije in njenih funkcionarjev?

Vsaka organizacija ima svojo zgodovino in svoj razvoj, tako tudi ZSO. Po osamosvojitvi Slovenije se je tam uveljavila teza, ki jo je na Koroškem razvil tedanji predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, da je dvotirnost na Koroškem sad komunizma. Iz tega je potem razvil legitimacijo za zahtevo po po-

Odnosi med R Slovenijo oziroma tistim delom slovenske politike, ki trenutno usmerja in odloča o manjšinski politiki na Koroškem, ter Zvezo slovenskih organizacij so prisilili njeno vodstvo, da bo predlagalo svojim odborom, ki zasedajo danes, 22. 1. 1998, da skličejo izredni občni zbor. Ta bo obravnaval odnose R Slovenije do koroških Slovencev in še posebej do ZSO in obratno.

O sedanjem stanju odnosov s Slovenijo in o notranjemanjšinskih vprašanjih smo se pogovarjali s predsednikom ZSO dr. Marjanom Sturmom.

enotnosti slovenskih struktur. Ta teza ne drži. Dvotirnost je izraz demokracije in pravne države, v kateri koroški Slovenci od leta 1945 živimo. Če bi ta dvotirnost bila izraz komunizma, potem bi avstrijska država ne upoštevala organizacijskih struktur koroških Slovencev. Pa tega ni storila, tudi tedaj ne, ko sta obe osrednji organizaciji enotno in vehementno kritizirali avstrijsko manjšinsko politiko. Edini, ki so v zadnjih štiridesetih letih postavljali pod vprašaj demokratično legitimacijo obeh osrednjih organizacij in zahtevali registriranje pripadnikov slovenske narodne skupnosti, so bili nemškonalionalni krogi. In lahko mi verjamete, da nas je zelo zabolelo, ko se je ta teza o dvotirnosti začela uveljavljati v demokratični Sloveniji in ko so potem z istimi argumenti kot naši nemškonalionalisti zahtevali preštevanje manjšine. O

tem smo veliko razmišljali in razpravljali.

Kot obrobna zanimivost: v tistih dneh, po osamosvojitvi Slovenije, sem slučajno srečal tedanjega ideologa svobodnjaške stranke Mölzerja, ki mi je dejal: »Gospod Sturm, zdaj boste prišli pod hud pritisk iz Slovenije, kajti komunisti v resnici niso bili nevarni za Koroško, ker so bili internacionalisti, zdaj pa so na krmilu nacionalisti, ki jim Vaš koncept ni na voljo«. Nisem mu verjel.

Skratka, ko govorim o dostojanstvu organizacije, potem mislim na to, da je Grilc s to tezo o od »komunizma povzročeni dvotirnosti« v Sloveniji odredka legitimacijo enemu delu manjšine. Ni več bilo važno, kaj je ta organizacija v teh preteklih desetletjih sploh delala. In desne politične stranke v Sloveniji so to tezo nekritično prevzele in kratkomalo prenašale slovenske razmere na Ko-

roško in govorile o »privilegiranih in nepriviligiranih« koroških Slovincih. Kdo je bil na Koroškem privilegirani? Tisti, ki smo se borili in se borimo za uradni jezik, dvojezične table, za vrtee, medije, šolstvo, kulturo itd? Koroška javnost bo vsekakor morala zvedeti, kdo je kdaj in koliko denarja dobil iz Slovenije. Privatniki in organizacije. To smo že nekajkrat zahtevali – a glej, številke so še naprej skrbno skrite. Zagotavljam, da ne zaradi ZSO.

Dostojanstvo naše organizacije nam veleva, da zavzamemo stališče do teh preteklih desetletij.

Kritično in samokritično. Nismo brez zgodovine in se nam je tudi ni treba sramovati. Za marsikaterega pa bo boleče spoznanje, da se iz zgodovine ni mogoče izmuzniti.

Toda odnosa R Slovenije do ZSO se ne da z reducirati na tezo o od »komunizma pov-

zročeni dvotirnosti«...

Prav gotovo ne. Odnos R Slovenije do ZSO ima tudi seveda opravka z nacionalno evforijo ob osamosvojitvi. Mislim, da je ta miselnost bistvena za en del slovenskega političnega spektra, iz katere izhaja prepričanje, da je treba ustvariti politično homogeno manjšino, nekakšno državo v državi, ne glede na to, da je s tem povezano preštevanje. Sicer zagovorniki preštevanja govorijo o pluralizmu in o demokratičnih volitvah, toda tak koncept v resnici nujno vodi v nacionalizem. Kajti volitve, kjer je izključni kriterij narodnost, ima nujno za posledico, da se mora propaganda za take volitve posluževati emocionaliziranih narodnostnih parol. Špirala nacionalizma se začne vrteti. Politika NSKS in še bolj pisanje Našega tednika to tezo potrjuje. Na drugi strani pa je to potrditev za vse tiste na Koroškem, ki že tako v manjšini vidijo permanentno nevarnost in na podlagi tega razvijajo nacionalno gonjo. Ni pa naključje, da se nobena avstrijska manjšina ni opredelila za tak koncept. Avstrijske manjšine se seveda udeležujejo volitev, ki so predvidene po državnopravnih kriterijih. Udeležujejo se jih kot posamezniki, ki so politično integrirani v avstrijsko družbo in volijo povečini tako kot vsi drugi državljani. V

An das
BUNDESKANZLERAMT
Abt. V/7
z.Hd. Frau Dr. C. Achleitner

Ballhausplatz 2
A-1010 WIEN/DUNAJ

Klagenfurt/Celovec, 10.12.1997

Per Telefax, Nr. 01/531 15-2699 (eine Seite)

Betrifft: Außerordentliche Förderung

Sehr geehrte Frau Doktor!

Die beiden oben genannten Zentralorganisationen der Kärntner Slowenen sind in eine enorme Finanzkrise geraten. Der Finanzbedarf übersteigt mehrere Millionen Schilling.

Es ist uns bekannt, daß das Bundeskanzleramt (Abt. V/7) am Ende des Jahres noch über freie Finanzmittel aus der Volksgruppenförderung verfügt.

In Anbetracht der Tatsache, daß die beiden Zentralorganisationen bei der Erarbeitung des Verteilungsvorschlages für das Jahr 1997 die nunmehr eingetretene Finanzkrise nicht vorausgesehen haben, ersuchen wir die noch verbliebenen Finanzmittel der Volksgruppenförderung zu gleichen Teilen den beiden Zentralorganisationen (Rat und Zentralverband) zukommen zu lassen. Nur so kann eine ordentliche Tätigkeit beider Organisationen gewährleistet werden.

In Erwartung einer positiven Eriedigung verbleiben wir

mit freundlichen Grüßen

für den
Rat der Kärntner Slowenen:

für den
Zentralverband slowenischer Organisationen:

Nanti Olip
Obmann

Dr. Marjan Sturm, e.h.
Vorsitzender

Ko gre za denar v Avstriji, NSKS upošteva Zvezo slovenskih organizacij enakopravno, ko gre za denar iz Slovenije, pa se obnaša, kot bi je ne bilo

Dr. Valentin Inzko ima 75 let

Kdor pozna slovensko narodno skupnost na Koroškem, pozna tudi dr. Valentina Inzka, velikega političnega in kulturnega delavca, ki ga odlikujejo predvsem velika razgledanost, strpnost in delavnost. Živi kot upokojenec v rodnih Svečah v Rožu in se še vedno aktivno udeležuje v politiki in kulturi.

skega koordinacijskega odbora pri krški škofiji.

Slavljenec je eden od tistih slovenskih funkcionarjev, ki je deloval v smislu politične in svetovnonazorske tolerance tudi znotraj narodne skupnosti in se pri tem zavzemal za izboljšanje položaja vseh Slovencev. Vselej je podpiral samo-

Dr. Valentin Inzko

Foto: arhiv

Dr. Inzko je bil soustanovitelj Narodnega sveta koroških Slovencev in njegov dolgoletni predsednik, glavni urednik glasila NSKS Naš tednik, bil je pedagog in šolski inšpektor za slovenski jezik na višjih šolah na Koroškem, ena njegovih najpomembnejših funkcij pa je sopredsedstvo nemško-sloven-

stojni nastop slovenskih list na volitvah, v zadevi poenotenja slovenskih političnih struktur pa se zaveda, da bi vsaka prisila narodni skupnosti bolj škodovala kot koristila.

Dr. Valentinu Inzko želimo še veliko zdravih let in aktivnega delovanja v dobro rojakov na Koroškem!

specifično jezikovno-kulturnih vprašanjih pa so avstrijske manjšine organizirane kot civilna družba na podlagi društvenega prava. Pluralistično in demokratično, tako kot to predvideva avstrijska pravna država.

Vse to je ZSO ničkolikokrat povedala, napisala, razlagala ipd. Najbolj čudno se mi je zdelo, da na naše argumente sploh nismo dobili odgovorov.

Kje je po vašem mnenju vzrok, da je prišlo do tako »zavožene« situacije?

V Sloveniji smo soočeni s fenomenom, ki nas spominja na »trostranski pakt« pri nas v deželi Koroški. Ob manjšinskem vprašanju igra vlogo tudi medstrankarski politični boj. Na Koroškem pa NSKS to vprašanje zlorablja za oblastni boj znotraj manjšine. Pod krinko demokracije in demokratične legitimacije naj bi se koroški Slovenci prešteli in ustvarili Miki-miško-državo v državi, Carinthian Disneyland. Preštevanja in permanentni boji znotraj manjšine bi povzročili prav tako permanentno oženje, krčenje manjšine na nekakšno jedro. NSKS vedno znova ustvarja umetne konflikte, da bi dokazal, da brez preštevanja in zastopstva, kakršnega si je zamislil, ne gre. V zadnjem času kar odkrito zahteva intervencijo Republike Slovenije na Koroškem. In tisti, ki se v Sloveniji temu odzivajo, potrjujejo NSKS, da je treba še bolj zaostriti odnose z ZSO. Večji bo konflikt, prej bo Slovenija »naredila

red«. Zato nosijo vse tiste politične sile v Sloveniji, ki se opredeljujejo za koncept NSKS, veliko soodgovornost za to, da se konflikt med organizacijama ne razreši. Zakaj bi moral NSKS sestiti z ZSO enakopravno za mizo, če pa ima v Ljubljani nekoga, ki bo »naredil red« na Koroškem?

Očitno pa se ponavlja fenomen v slovenskem političnem življenju, da se nove politične elite ob vseh sistemskih spremembah odločajo za narodnostne eksperimente. Tako je bilo leta 1945, ko je centralni slovenski prostor vnesel zahtevo po priključitvi Koroške k Jugoslaviji. Koroški Slovenci so to zaradi izkušenj z nacionalsocializmom podprli, ko pa iz tega ni bilo nič, so morali nositi vse posledice sami. Koroški partizani so bili zaradi tega bolj ali manj izobčeni iz koroškega družbenega življenja, pa tudi znotraj manjšine jih je desnica diskriminirala. ZSO, ki zagovarja antifašistične tradicije, je dolga leta v koroški javnosti zaradi tega imela pečat podaljšane roke oziroma pete kolone Jugoslavije v Avstriji. Zato imamo izostren čut, če nam iz centralnega slovenskega prostora dajejo navodila za politično delo.

Ali mislite s tem na izjavo podpredsednika slovenske vlade Marjana Podobnika?

Kdorkoli se v Sloveniji oprede-

luje za tak ali drugačen političen koncept, ki naj bi ga zamejci izvajali, ravna napačno.

To vprašanje je mogoče rešiti le na Koroškem in nikjer drugje. Pravtako pa tudi zavračamo, da nekateri krogi v Avstriji formulirajo zahteve za pravice nemško govorečih v Sloveniji. To naj ti storijo sami.

Državna sekretarka Mihaela Logar je v oddaji »Dober dan, Koroška« med vrsticami povedala, da bo Slovenija s »finančnimi znaki« izvajala pritisk na ZSO. Kaj mislite o tem?

To ni bila grožnja, temveč se to že izvaja. Oglejmo si številke, ki so zelo jasne: v letu 1995 je ZSO prejela od Slovenije 5.980.000 šilingov, v letu 1996 3.600.000 in v letu 1997 2.200.000. Rečeno je bilo, naj bi do konca tega tedna prišel še milijon. Ob tem je treba poudariti,

da smo za krčenja zvedeli vedno šele ob koncu leta. To pomeni, da so nas očitno zavestno spravili v finančne težave. Kajti julija lanskega leta je podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik v radijski oddaji Studio ob sedemnajstih povedal, da R Slovenija v bodoče ne bo finansirala tistih, ki delujejo po njegovem »v smer asimilacije«. V kontekstu razprav v Sloveniji je najbrž mislil na ZSO, s čemer je verjetno meril na naše prizadevanje za sožitje na Koroškem. Zato sem na podlagi tega v avgustu takoj pisal državni sekretarki Logarjevi in poudaril sledeče: »Zavedamo se dejstva, da je seveda legitimna pravica R Slovenije, da o dotacijah odloča po svojih videnjih. V smislu pravne države pa lahko upravičeno pričakujemo, da bodo morebitne spremembe sporočene pravočasno oz. tako, da se bodo prizadete organizacije lahko na te spremembe pripravile«. To so dejstva, ki jih ne želimo komentirati, vsak bralec si pa lahko sam ustvari svojo sliko.

Temu nasproti moram ob vseh deficitih, ki jih ima avstrijska manjšinska politika, predočiti način avstrijskega financiranja. Avstrija upošteva finančni predlog sosveta pri Uradu zveznega kanclerja, ki ga bistveno oblikujeta ZSO in NSKS. V sosvetu se NSKS izreka za enakopravno financiranje osrednjih organizacij, ko pa gre za proračun za Slove-

nijo, pa ne. Ob zgoraj nakazani praksi se temu ne čudim, kajti znano mi je, da je NSKS na ta način iz Slovenije dobil levji delež. Ob takem ravnanju pa se potem čudijo v Sloveniji, da se med seboj kregamo, ko pa sami pri tem krepko pomagajo.

Kako pod takšnimi pogoji lahko sploh še delujete?

Naša sreča je, da smo lastnik hiše, ki nam daje možnost, da pri banki dobivamo kredite.

Avstrijska država je po zakonu obvezana, da pri financiranju spoštuje enakopravno vse segmente manjšine. Želeli bi, da bi v tem smislu ravnala tudi Slovenija. Čudim se pa, da se Slovenija spušča na tak nivo izsiljevanja. Vsekakor bo sosvet pri Uradu zveznega kanclerja v letu 1998 moral upoštevati nastale razlike pri financiranju slovenske narodne skupnosti.

Je torej to vzrok za sklic izrednega občnega zbora?

Ne samo, ampak tudi. Mislim, da je treba širše razpravljati o odnosih med našo organizacijo in R Slovenijo. Zato je izredni občni zbor primeren forum. Prepričan sem, da bo izredni občni zbor korak naprej za koncepcijo ZSO, torej za konstruktivno sožitje in razreševanje odprtih vprašanj. Zelo upam, da bo v odnosih med R Slovenijo in ZSO vendarle prišlo do pozitivnih premikov. Ne želimo konfliktov, ne moremo pa sprejeti politike, ki bi nam predpisovala, kako naj ravnamo.

Hvala za pogovor!

SPET so se zbrali društveni-ki, prijatelji, skratka ljudje, ki jim je domača družabnost še pri srcu, da bi obujali spomine na preteklost, ko je človek še imel čas za sočloveka, ko so tako imenovane »korenine« skrbele za marsikakšen šaljev ali tudi tragikomičen pripetljaj. Še danes krožijo take anekdote med starejšimi ljudmi, žal pa med mladim rodом ne najdejo pravega odziva, bodisi zaradi odmaknjenosti časa ali občee take storiije niso več »in«, kakor se mladi radi izražajo. Zato se Slovensko prosvetno društvo »Jepa-Baško jezero« že od nekdanj prizadeva ne le ohranjovati domači jezik in druge kulturne dobrine, marveč kolikor toliko klicati v spomin tudi njihov vsakdan, njihovo delo, njihov nasmeh in jok.

Kot že lani je bila tudi letos Mikulova domačija kraj srečanja in z veliko gostoljubnostjo sprejela goste, ki so do kraja napolnili toplo kmečko izbo. Seveda je bilo največ Rutarjanov, saj tam deloma še živi nekdanja domačnost in prav tam, v nižjem pogorju, so se spletle številne bajke, dogajale pa se prav čudovite, neredko tudi dokaj šaljive stvari. Za uvod je ženski trio z glasbenim pozdravom v obeh deželnih jezikih navzočim zaželel dobrodoščico, ki je bila prirejena prav za to srečanje. V imenu društva je Erika Wrolich izrekla pozdravne besede ter opomnila na lansko zelo posrečeno prireditvev, ki je dala pobudo tudi za letošnjo in verjetno še za kako nadaljnjo v prihodnosti. »Domači zgodovinar« Tonček Uršchitz je za vodilo tega srečanja

LOČE OB BAŠKEM JEZERU

Nekoč v starih časih ...

izbral tematiko nekdanjo domačnost ter za uvod podal nekaj zgodovinski pregled turizma ter tega posledice v našem kraju. Za njegovim prispevkom so se kmalu začeli oglašati pripovedniki s svojimi spomini, ob katerih so se navzoči neredko nasmejali do solz. Pri tem so se posebno Rutarjani dobro odrezali, saj so bile storiije od Mikuavke, Kranjčevine, J'žnikove in Zamonikove domačije nadvse smešne ali tudi tajinstvene. Seveda je bilo tudi iz doline slišati marsikatero šaljivo, tako o sila dobri duši gostilničarja Motlna, španskega mesarja Žlosarja, prebrisanega mizarja Pojeca, svoje vrste šaljivega tesarja Smojovca in še marsikateroga originala, ki so pred petdesetimi leti in več odločilno oblikovali vaško življenje. Med tem »punanjem« se je vedno spet oglašal ženski trio – Erika, Danica, Hermi s šopkom

domačih viž. Za telesni blagor gostov pa sta neutrudljivo skrbeli Mikulova gospodarja z odlično domačo malico, zakuhanim in navadnim moštom. In spet so tekli pogovori, spet je moral Tonček na posebno željo moških iz svojih zapiskov prebrati tisto, kako so nekoč gospodarji podili (jagali) svoje ali tudi sosedove ženske okrog hiše, morda tudi po vsej vasi, če so se kdaj pregrešile. Tako je imela pretekla doba tudi svoje sence ali vse je imelo svoj red in brez dvoma je bilo tedaj več domačnosti in zadovoljstva kot v današnjem emancipiranem času. V tem veselem razpoloženju je hitro minil čas in ura je priganjala k slovesu. Še nekaj pesmi za slovo je zadonelo iz ust navzočih in segli smo si v roke, v srčni želji, da se še srečamo na Mikulovem in obujamo: Čej so tiste stezice ...

F. Č.

S prijatne domačnosti na Mikulovi domačiji

Na gimnazijskem plesu je fletno ...

LETOŠNJI dolg pust bo zagotovo doživel še precej prijatnih plesov. A eden od družabnostnih vrhuncev koroške plesne sezone je bil letošnji gimnazijski ples, ki so ga pri-

ranem sedežu ne pišem. S polonezo pod komando plesnega guruja Gregeja Kristofa so maturanti odprli ples, zatem so sledili pozdravi in zahvale (ravnatelj Vospernik, dijak Jeraj),

vala ansambla »Stopar« in »Carinthian combo«, ameriško dražbo Sadnikarjeve slike je vodil prof. Jože Wakounig, polnočni vložek pa je bil v znamenju zamenjanih pižam. Ma-

Svečana poloneza kot uvod v zabavo

Foto: SV

pravili maturantke in maturanti slovenske gimnazije. Zgodil se je prejšnji petek, 16. januarja, v celovški hiši sindikatov. Kdor ni prišel pravčasno, je zamudil polonezo, da o zaman rezervi-

spregovoril je deželni glavar Zernatto in vsem zaželel prijatno zabavo, potem, ja potem pa se je sprostil plesni živ-žav in trajal vse do pozno-zgodnjih jutranjih ur. Svoje sta prispe-

turantje so pripravili bogat srečolov, izvrstne sladkarije in dobrote so mirile želodce, za prijatno vzdusje pa so obiskovalci poskrbeli sami.

SENČNA IGRA V ŠMIHELU

Vsiljenka« kot izziv za mlade igralce

Že besedna igra z jasno vsebino je za amaterskega igralca velika, včasih kar prevelika in pretežka naloga. Koliko bolj pa to velja za predstavo, ki sloni zgolj na simbolih in mimiki, redki besedni vložki pa niso nič drugega kot dramaturško polnilo.

čepi pred kačo in čaka na smrtni pik. Edinole slepec skuša ubežati tej kletki. Njegove redke besede in občasni rezki ukazi kot strela trgajo grobno tišino, težak molk. V tej igri umiranja, kjer tabuiziranje in odrievanje smrti igrata odločilno vlogo, dobi prav dejstvo, da

Prizor s šmihelske igre senc

Foto: SV

Prav s tem izzivom so se spoprijeli mladi člani igralske skupine »Gledališče senc« KPD Šmihel, ko so se odločili, da postavijo na oder »Vsiljenko« Maurice Maeterlincka. V nedeljo, 18. januarja 1998, zvečer je bila predstava in podariti velja, da so se igralke in igralca odrezali zelo dobro. Igro z zahtevno vsebino čakanja na dokončno, poslednjo spremljevalko, smrt, ki nosi tudi nekoliko bolj pomirjevalno in tolažilno ime »božja dekla«, so v dobesednem pomenu besede postavili na oder, med občinstvo, ki je koncentrirano sledilo dogajanju in skušalo dojeti, ali vsaj dohiteti njeno izpoved, vsebino. Poznalo se je, da so se igralci spopadli s tematiko, da so zagrizli vanjo, da so jo hoteli izmeriti v globino in daljavo. In mislim, da jim je to do določene mere tudi uspelo.

Vsebinska je vsakodnevno banalna. V družini s slepcem se rodi in umre otrok. In zdaj vsi čakajo, koga bo smrt pobrala naslednjega, naslednjo. Kakor uročeni se gibljejo po prostoru, v glavnem brez besed. Podobni so miši, ki kot hipnotizirana

slepec vidi in občuti več kot vsi ostali, ki imajo zdrave oči, dodaten naboj.

To zahtevno igro je režiral Marjan Bevk. Izkušeni odrski strateg je besedilo, dogajanje ter sceno zreduciral na najnujnejše ogrodje, s tem pa napel lok, ki se mu nihče ni mogel izogniti, a ga tudi nobena nepotrebna poteza ni zrušila. Ta lok stoji na simbolih kot so umivanje rok v nedolžnosti, klepanje kose in skovikanje sove kot podoba smrti, slepec kot medij med vidnim in nevidnim, senca kot vrata v transcendentalnost, kot krhka brv v dokončno onostranstvo.

Režiserju Marjanu Bevku, njegovi asistentki Magdi Kropiunigovi in igralkam, igralcema Barbari Budinovi, Marjeti Jernejevi, Simoni Krajgerjevi, Simoni Steharnikovi in Andreji Wrolichovi ter Danijelu Budinu in Mihi Trapu veliko priznanje za opravljeno delo. Za brezhiben potek predstave pa so poskrbeli še tehnični mojster Niko Kristof, kostumerki Mateja Janša in Mojca Povh ter scenograf Florijan Krivograd.

ČRNA KRONIKA

Dvakratni vlom v Škofičah

Nepripravili ne mirujejo. V zadruzi in posojilnici v Škofičah so v enem tednu kar dvakrat vlomili. Prvič v noči s prejšnje sobote na nedeljo in drugič natančno teden dni pozneje. Ker škofiška žandarmerijska postaja ponoči ni redno zasedena, so si izbrali prav »prazne« noči. Najbrž so tudi vedeli, da nočna obhodna žandarmerijska ekipa ne more tako hitro na kraj dejanja. Očitno so tudi zelo dobro informirani o prostorih zadrage in posojilnice, iz česar bi bilo mogoče sklepati, da so vlomilci iz domačega ali bližnjih krajev.

Kaj prida se sicer niso okoristili, saj denarja v posojilnici ni bilo. Prvič so v zadrugi pokradli nekaj ročnih ur, drugič pa so se oskrbeli z orodjem. V posojilnici pa so ob drugem obisku uničili precej hranilnih predalčkov, v katerih pa so bile le hranilne knjižice z gesli. Skupna škoda znaša nekako četrta milijona. Še dobro, da sta posojilnica in zadruga opremljeni z učinkovito alarmno napravo, kajti žandarmerija ob tej organiziranosti ne zmora učinkovito varovati njunega premoženja.

J. R.

OTROŠKI IN MEŠANI PEVSKI ZBOR

Pojoča kapelska »Zarja«

»V Železni Kapli so lahko upravičeno ponosni na »Zarjin« otroški pevski zbor ...« je pisalo pred kratkim.

Res je: kapelski pojoči naraščaj je priden, da je kaj. Maja letos bo zborček »star« komaj dve leti, pa ima za seboj prav trdo, a vedno zabavno delo ter vrsto prikupnih in nadvse uspešnih nastopov. Lani so navezali tudi stike z vrstniki na Jezerskem, skupaj s pevci OŠ prof. dr. Josipa Plemlja z Bleda pa so »krstili« vrsto pesmi iz pesmarice »Kje so pesmice doma?«; skupaj s svojim zborovodjem – skladateljem Slavkom Mežkom – so pesmarico posvetili 90-letnici »Zarje«. Nismo še pozabili ugledališčenega nastopa kapelske mladeži na jubilejni prireditvi, že se lotevajo novih podvigov. Konec meseca bodo sodelovali pri snemanju jubilejne kasete Lenčke Kupper, povabljeni so na revijo otroških in mladinskih zborov KKZ; zaradi njihove od-

mevne pridnosti bo v Železni Kapli po dolgem času obiskal koroško otročad ljubljanski Veseli tobogan. To pa še ni vse: med zimskimi počitnicami se mlada »Zarja« odpravlja na delovni vikend na Medvedje Brdo v Sloveniji. Zakaj? S pesnico Nežo Maurer, skladateljem Slavkom, klovneso Evo Škofič-Maurer, koreografino in kostumografino Gogo Schmidt in drugimi mentorji bodo pripravili pevski-glasbeni-gledališki projekt »Cirkus«. Ni kaj reči: kapelski otroci so prava zarja »Zarje« ...

In kaj počne Mešani pevski zbor »Zarja«?

»Mešani pevski zbor preseneča z vedno večjo kakovostjo ...« je zapisal SV. Na tako spodbudni oceni velja graditi zborovo prihodnjo sezono. Pod vodstvom glasbenega pedagoga, zborovodje Slavka Mežka bo »Zarja« letos dokončala in predstavila tematski koncert

»Letni časi«. Ob promocijskem programu »Rož, Podjuna, Zilja« bo to že drugi zborov celovečerni spored. Poleg običajnih nastopov – kulturni praznik, Peršman, advent, ipd – čakajo kapelske pevke in pevce kar mikavne preizkušnje: 26. Srečanje štirih zborov v Brežicah, skupni koncert z MePZ »Anton Tomaž Linhart« v Radovljici, čakajo jih sosede na Jezerskem in v Solčavi ... Na povabilo slovenskega kulturnega društva »Triglav« iz Splita se jeseni prav lahko zgodi pevsko popotovanje »Zarje« po Dalmaciji. Decembra bodo Kapelčani pripravili novoletni koncert »Letni časi«.

Zbor se je ciljem primerno organiziral – zborov odbor vodi Erhard Ošina, pridobiti pa skuša tudi nekaj pevskih – predvsem moških – okrepitev. Pa še to: »Zarja« bo prav rada zapela tudi v kakem koroškem kulturnem domu ... S. M.

KONCERT V ŠENTJANŽU

V novo sezono z New Swing Quartetom

Malce kasno sicer, a vendarle še v časovni senci treh kraljev (do takrat se dan že za en petelinov korak podaljša), je Slovensko prosvetno društvo »Šentjanž« preteklo nedeljo, 17. januarja 1998, priredilo novoletni koncert. V goste je povabilo visokokaratno pevsko skupino, namreč ljubljanski New Sing Quartet, ki mu je vsled njegovega slovesa in kvalitete z lahkoto uspelo napolniti dvorano v k & k centru. Kvartet, letos slavi 30-letnico svojega obstoja, je prvi del koncerta namenil črnski duhovni pesmi, ki so jo ustvarili sužnji v Ameriki in ki jim je pomagala prenašati tegobe in trdoto suženjstva, v drugem delu pa smo slišali splošno znane in priljubljene skladbe. Člani skupine, Dare Hering, Oto Pestner, Tomaž Kozlevčar in Marijan Petan, so

v Šentjanžu potrdili, da upravičeno sodijo v slovenski in evropski pevski vrh in da skupina tudi v 30. letu svojega obstoja ni izgubila na kvaliteti in priljubljenosti.

V zavesti, da čič ne da nič, Šentjanščani ne držijo križem

rok, ampak vabijo že na naslednjo prireditev: v soboto, 31. januarja, s pričetkom ob 20. uri bo v k & k centru znani pevovodja in hribolezec Lajko Milisavljevič imel dia-predavanje o svojem popotovanju skozi Južno Ameriko in po njenem gorovju.

New Swing Quartet na šentjanškem odru

Foto: SV

Pisatelj Lipuš pritegne občinstvo. In to celo v Celovcu, mestu, ki bi ga nekateri kaj radi oklicali za usodni branik nemštva in središče sanjske enojezične dežele. Najkasneje od prejšnjega četrtka, 14. januarja 1998, naprej velja ta, za količkaj kulturno in literarno navdušenega

LIPUŠ PRED CELOVŠKO PUBLIKO

Branje proti toposti in ožini

in zainteresiranega občana razveseljiva, za določene kulturne referente, ki se politično pojavljajo pod geslom »svobode«, pa gotovo nič kaj prijetna in optimistična ugotovitev. Tega meglenega srednjejanuarskega večera je bilo namreč v prostorih celovške založbe Hayn in v sodelovanju z založbo Wieser literarno branje. Vsebinska, in sicer edina: dela Florjana Lipuša, tistega slovenskokoroškega literarnega nebodigatreba, ki je šele pred nekaj tedni z eno, dvema, ne, s tremi in še nekaj besedami razburil celovškega tako kulturnega referenta, da pokončni mož s kavarniškimi izkušnjami ni nič več hotel slišati o simpoziju v Musilovi

hiši in je svoje ogorčenje pomiril le tako, da je na pomoč poklical vso mestno vlado.

Iz Lipuševih del, med drugim iz Dijaka Tjaža, Odstranitve moje vasi ter Jalovega pelina, je bral mladi in priznani celovški igralec Max Müller. Mladenič je dobro vedel, koga in kaj bere, in se je zato temu primerno tudi poigral z besedilom, z besedami. To branje je bil program. Večer je bil pravi užitek in čitalniška ura je minila kot bi pihnil. Za seboj pa je pustila krepko vrzel v bedasti ideologiji branika, mora sanjske enojezične dežele se je razpuhtela v nič in marsikomu se je pogled na koroško stvarnost ta večer zdel prijeten, zostren in lep.

Max Müller bere Lipuša

Foto: SV

HIŠA UMETNIKOV

UNIKUM

praznoval 11. rojstni dan

Univerzitetni kulturni center (UNIKUM) gotovo šteje med kulturne unike na Koroškem. Pretekli konec tedna je bila v domu umetnikov gala prireditev tega legendarnega centra, ki se je rodil ob hudih krčih leta 1987 iz tako imenovanega uni-cluba, ki je imel svoje prostore

Njima stoji ob strani kulturni sosvet s predsednikom univ. prof. dr. Güntherjem Hödlom ter dr. Helga Rabenstein-Moser.

V pestrem zborniku, ki je izšel ob 11. letu obstoja, je zapisano: »Radovednost – zaradi nje tudi po tako dolgem času še nismo umrli – nas je čestokrat vo-

Dvojica Unikuma: Gerhard Pilgram in Emil Krištof

Foto: SV

nad univerzitetno menzo. Sploh ni pretirana ugotovitev, da se je v tem klubu do leta 1986 srečevala študentska generacija najmlajše avstrijske univerze (ustanovljena leta 1970) in tudi mnogi drugi iz Celovca in njegove okolice ob raznih kulturnih prireditvah in družabnih srečanjih.

Klub, ki je bil odprt vsak večer, je bil kraj srečanja za »normalne«, alternativce, konin nonkonformiste in druge ter povezoval študirajoče z neštudirajočimi.

Duo Emil in Gerhard

Od leta 1987 dalje pa tudi že prej, še v uni klubu, sta neutrudljiva motorja in duši UNIKUMA Emil Krištof (rojen 1958) iz Šmihela nad Pliberkom, znan tudi kot bobnar domače jazz skupine »A band from home« ter kulturni aktivist od mladih let, in Celovčan Gerhard Pilgram (rojen 1955).

dila preko koroških meja, v bližnjo soseščino prav tako kot tudi v oddaljene kote sveta. Glede dvojezičnosti naših publikacij in prireditev nismo bili vedno enako dosledni, toda naša umetniška in kulturno-politična pozicija v koroškem kontekstu je povsem jasna: to ponazarjajo gostovanja sodobnih slovenskih dramskih in plesnih skupin, pisateljev, glasbenikov in umetnikov drugih zvrsti.«

Ob 11. rojstnem dnevu so praznovali številni unikumovci in nekdanji uni-klubovci in tudi mnogi drugi, na sporedu so bile raznovrstne kulturne točke – video, glasba, performance, nagovori, razstava o preteklem delovanju Unikuma in zaključna fešta z disko glasbo osemdesetih let. Številni obiskovalci so bili navdušeni in izrazili so željo po takih ali podobnih prireditvah v daljših ali krajših časovnih presledkih.

M. Š.

LITERARNI UTRINEK

Hrepenenje

Rada bi bila tam,
kjer po njivah veter žene
žitne klase rumene,
kjer prepelica ped-pedi
se veselo oglasi.

Rada bi bila tam,
kjer v gaju slavček poje,
vabi okrog sebe
male prijat lje svoje.
Rada bi šla poslušat ga.

Rada bi bila tam,
kjer je v mladosti lepo cvetje,
vlada veselje in lepo petje,
kjer še hvaležnost je doma,
kjer ne čutiš tega sveta gorja.

Kati Marketz

PRIREDITVE

ČETRTEK, 22. 1.

- TINJE, v domu
9.00 Pospešiti zdravje – preprečiti nevarnost zasvojenosti (predavanje)
CELOVEC, v klubu KDZ, 10. Okt.-Str. 25 – KDZ
18.00 Občni zbor Koroške dijaške zveze
ŠENTJAKOB, v Regionalnem centru – Regionalni center
19.30 Zimske rastline in sadeži. Predava: mag. Krassimira Dimova

PETEK, 23. 1.

- TINJE, v domu Sodalitas – KIS
17.00 »Südkärnten – Južna Koroška«; zborovanje. Predavanja, predstavitev projektov in workshop; nadaljuje se v soboto ob 16. uri
CELOVEC, v Slomškovem domu – KKZ in NSKS
19.00 Podelitev 19. Tischlerjeve nagrade. Letošnji prejemnik nagrade je Miha Dolinšek

SOBOTA, 24. 1.

- RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
19.00 Odprije razstave del Marije Tolmaier in Traudi Lipuš ter koncert MOPZ »Trta«
PLIBERK, v farni dvorani – SPD Edinost
19.30 Komedija »Sem pa tja« (Ödön von Horváth). Nastopa: igralska skupina SPD »Danica« in »Gledališče ob Dravi«
ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani – Ans. Korenika in SPD »Zarja«
19.30 Koncert »Podjunska ohcet«; izvaja ans. Korenika
ROŽEK, v ljudski šoli
20.00 Veseloigra »Lepa čevljarka« (Frederico Garcia Lorca). Nastopa: gledališka skupina KPD Planina

NEDELJA, 25. 1.

- GLOBASNICA, pri Šoštarju – SKD Globasnica
14.30 Novoletno srečanje in redni občni zbor

PONEDELJEK, 26. 1.

- ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel in KKZ
8.30 Lutkovna predstava »Cirkus prihaja«, nastopa lutkovno gled. iz Maribora (predstavi še ob 9.30 in 10.45)
SVEČE, v farnem domu – SPD Kočna in farna skupnost
19.00 Predavanje z diapozitivi: Bolgarija – dežela uboštva in bogastva; predavata: Krassimira Dimova in Jurij Buch

TOREK, 27. 1.

- DOBRLA VAS, v kulturnem domu – KPD Šmihel in SPD »Srce«
9.00 Lutkovna predstava »Cirkus prihaja« (in ob 10. uri)
CELOVEC, pri Joklnu, Badgasse 7 – KD »Pri Joklnu«
19.30 Da Cherso al Carso – ritratto al Carso pluriculturale; Marino Vocci, župan občine Devin – Nabrežina na Tržaškem (v italijanščini)

SREDA, 28. 1.

- CELOVEC, v Tischlerjevi dvorani – KKZ
9.00 Lutkovna predstava »Cirkus prihaja« (in še ob 10. uri)
CELOVEC, Mohorjeva knjigarna – Mohorjeva založba
19.00 Literatura – Jazz – Lirika
TINJE, v domu
19.00 Španščina za začetnike in za napredujoče

ČETRTEK, 29. 1.

- ŠENTPETER, VŠGP
8.30 Lutkovna predstava »Cirkus prihaja«
CELOVEC, v Modestovem domu
18.00 Domski praznik
ŠENTJAKOB V ROŽU, v farovžu – Regionalni center
19.30 Petje za pečjo
GRADEC, v klubu – KSŠŠ v Gradcu
20.00 Zaključna fešta in koncert. Od 21. ure bo za glasbo skrbela skupina »Shiva Lakritz« iz Celovca

SOBOTA, 31. 1.

- HODIŠE – PLEŠERKA, v gostilni pri Svetiju – SPD »Zvezda«
20.00 Hodiški ples, igra ansambel Tonija Hervola. Bogat srečolov!
ŠENTJANŽ, v k & k – SPD Šentjanž
20.00 Dia-predavanje »Južna Amerika«. Predava: Lajko Milisavljevič
ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel
20.00 Koncert »Alpe-Jadran v soglasju«. Nastopa Dvojezični zbor

NEDELJA, 1. 2.

- ZG. RUTE – RADIŠE, na Vičovnikovem griču – SPD Radiše
13.00 Zabavno smučarsko prvenstvo
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD »Danica«
14.30 »Kaj se skriva za velikim trebuhom?«. Nastopa mlad. gled. skupina KD Škocijan

SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA,
SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO CELOVEC in
SPD »ROŽ«

vabijo na

jubilejni 20. zimski pohod na Arihovo peč

v spomin na padle borce

v nedeljo, 1. marca 1998 ob 9. uri

Podroben razpis v prihodnji številki!

ZVEZA-BANK

Nagradno žrebanje za varčevalce

Pretekli petek je bilo v prostorih Zveze-Bank, ki je članica avstrijske Raiffeisen in z njo že dolgo sodeluje na mnogih poslovnih področjih, nagradno žrebanje V okviru reklamne akcije Raiffeisenove stanovanjske varčevalnice od oktobra do decembra lani so za svoje stranke pripravili posebne nagrade. Poleg barvnega televizorja dobitki simbolizirajo in potrjujejo trend h komunikacijski družbi. Dobitniki bodo v prihodnjih dneh pismeno obveščeni, pri kateri Posojilnici-Bank lahko nagrado dvignejo.

Društvo »Glasbena šola« vabi na nastope svojih učencev in učenk v naslednjih krajih:

■ sredi, 28. 1. 1998 ob 16. uri v Mohorjevi ljudski šoli (oddelek Mohorjeva, 2. skupina)

■ sredi, 28. 1. 1998 ob 19. uri v Mladinskem domu (oddelek Mladinski dom)

■ ponedeljek, 2. 2. 1998 ob 19. uri v društveni sobi v Šentjakobu (oddelek Šentjakob)

■ torek, 2. 2. 1998 ob 19. uri v dvorani Modestovega doma (nastopili bodo tudi letošnji tekmovalci)

■ sredi, 4. 2. 1998 ob 18. uri v ljudski šoli Straja vas (oddelek Ziljska Bistrica)

■ sredi, 4. 2. 1998 ob 18. uri v frani dvorani v Selah (oddelek Sele)

■ sredi, 4. 2. 1998 ob 18.30 v kulturnem domu v Dobrli vasi (oddelki Dobrli vas, Šentprimož in Žitara vas).

Veronika Ravnihar iz Stare vasi – rojstni dan in god; Anton Unterberger iz Šentruperta pri Velikovcu – 60. rojstni dan in god; Marija Komar iz Pribel vasi – 60. rojstni dan; Francka Mlekusch iz Beljaka – rojstni dan; Antonija Reichmann iz Želuč – 75. rojstni dan; Ludmila Piskernik iz Sel – rojstni dan; Pavla Hudl iz Goselne vasi – rojstni dan; Greta Gräscher iz Lovank – rojstni dan; Neža Zunder iz Kokij – rojstni dan; dr. Franc Vrbinc iz Sreji pri Škocijanu – rojstni dan; Anton Pesjak iz Malčap – rojstni dan; Marija Wicher iz Gorič – rojstni dan; Emil Tomitz iz Bukovij – rojstni dan; Danica Slugovec iz Škocijana – rojstni dan; Matevž Malle iz Podsinje vasi – 70. rojstni dan; Bošti Ogris z Resnice – 60. rojstni dan; Než-

PRAZNUJEJO

ka Primik s Kočuhe – rojstni dan; Toni Hribernik z Borovnice v Selah – rojstni dan; Albin Male s Kota – rojstni dan; Nežka Dovjak iz Borovelj – 87. rojstni dan in god; Agnes Mečina z Gore pri Bilčovsu – 70. rojstni dan; Helmut Malle iz Železne Kaple – 30. rojstni dan; Sonja Moritsch iz Čahorč – 25. rojstni dan; Branko Kolter iz Celovca – rojstni dan; Nadja Notsch s Čemernice pri Šentjakobu – rojstni dan; Daniel Sadolšek iz Lobnika – 28. rojstni dan; Folti Oraže z Bele – rojstni dan; Neži Sprachowitz iz Kovič – rojstni dan in god; Matilda Kartnig z Bistrice v Rožu – rojstni dan; Primi Klemenjak iz Šentožbolta – rojstni dan; Neži Kleibner iz

RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 22. 1.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PETEK, 23. 1.
18.10 Kulturna obzorja

SOBOTA, 24. 1.
6.08 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

NEDELJA, 25. 1.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (mag. Martin Dovjak)

18.00 Za vesel konec tedna
PONEDELJEK, 26. 1.
18.10 »Kratek stik« – prednost za južno Koroško?

TOREK, 27. 1.
18.10 Otroška oddaja

SREDA, 28. 1.
18.10 Glasbena oddaja
21.04 Srednjeevropski magazin

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 26. 1.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 27. 1.
2.25 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)

I Primanjkljaj ali ne, smučišče na Peci mora ostati, je soglasno mnenje v Podjuni

I Za prave teme v pravem trenutku prejme filmski ustvarjalec Miha Dolinšek Tischlerjevo nagrado 1998

I Dolgčas? Res ne! Upokojenec z nenavadnim poklicem

I Odločilno je olimpijsko načelo: 28. sankaska tekma SPD »Zarja«

I Skakalni center Zahomc: vzleteli so mladi orli in orlice

● Vabilo na tradicionalno majniško potovanje

IRSKA

Od 16. do 25. maja 1998
Informacije pri Milki Kokot
Tel. 0463/514300-40

● Slovenska gospodarska zveza (SGZ) vabi na predavanje

»Gostoljubnost v turizmu«

Predava prof. Tadeja Lazarski, svetovalka ministrstva za turizem R Slovenije
ČAS: sobota, 24.1.1998, ob 8.35 ali 10.25; KRAJ: Višja šola za gospodarske poklice Šentpeter

K & K CENTER

V ŠENTJANŽU

prireja jezikovne tečaje

Uvodni pogovori
in prijave bodo:

v ponedeljek, 26. 1. 1998,
ob 19. uri: angleščina

v torek, 27. 1. 1998,
ob 19. uri:
slovenščina za začetnike

v torek, 3. 2. 1998,
ob 19. uri: italijanščina 3

v sredo, 4. 2. 1998,
slovenščina v pogovoru
(potrebno predznanje)

Prijave na Slovensko
prosvetno zvezo,
tel. 0463 / 51 43 00-12 ali 22

Šentjakoba – rojstni dan; Toni Standmann s Klopice pri Škofičah – 70. rojstni dan; Ferdi Kulnig s Svaten – osebni praznik; Pavla Fantur na Sinah nad Bistrico – rojstni dan; Mara Linhard iz Libuč – rojstni dan; Neža Lubas iz Vogrč – rojstni dan; Vera Amenitsch iz Žalca – rojstni dan; Doroteja Domej iz Rinkol – rojstni dan; Pavla Rosenzopf iz Breške vasi – rojstni dan; Nežka Knor s Ponikve – rojstni dan; Rozka Kordeš iz Nonče vasi – rojstni dan; Alojzija Müller iz Vogrč – rojstni dan; Maks Prutej iz Vogrč – rojstni dan; Konrad Kuster iz Konovec – rojstni dan; Neža Pečnik iz Šmihela – 75. rojstni dan; dvorni svetnik dr. Valentin Inzko iz Sveč – 75. rojstni dan; Jan Brumnik z Obirskega – rojstni dan.

SLOVENSKI VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE Jože Rovšek
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Mirko Štukelj (-32) šport, oglasi
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Zala praznuje petinsedemdesetletnico

PREDSTAVNICE in predstavniki Zveze slovenskih žena in Zveze koroških partizanov so čestitali dolgoletni odborici Ivanki Sadolšek-Zali za 75. rojstni dan in se ji zahvalili za njeno dragoceno dejavnost ter ji zaželeli še mnogo zdravih let.

Zala se je že kot mlada ženska pogumno vključila v borbo proti nacističnemu okupatorju. Leta 1943 je bila med ustanovnimi članicami Antifašistične fronte žena na Koroškem. Vsa poveljna leta je aktivno sodelovala v ženski in partizanski organizaciji. V preteklem letu je ponovno doživljala vznemirljive čase, ko so jo nekateri spravljali v zvezo s komando z.a.l.a., ki je izpeljala mazaško akcijo na Ulrichsbergu. Tudi tokrat se je pogumno odzvala radovednosti novinarjev in jim povedala svoje. Bila je celo pripravljena, da se sreča s svojim bivšim sovražnikom-zasledovalcem, ki mu je ušla in si tako rešila življenje.

Slavljenka Ivana Sadolšek-Zala v krogu svojih prijateljev

Foto: SV

V prijetnem vzdušju na Zaliniem domu se je med čestitkami razvil tudi pogovor bolj grenke narave o razvoju na narodnopolitičnem področju, kjer je prišlo do izraza predvsem nerazumevanje politike Republike Slovenije, ki je očitno odpisala del manjšine in ji odreja svojo podporo. Čeprav to boli, so

prav stare borke in borci dokazali, da tudi neprimerno slabše okoliščine nikoli niso bile vzrok za resignacijo, temveč za aktivno delo in borbo. Čestitkam Zali se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika in Zveza slovenskih organizacij.

V. O.

KOROŠKI SELOVEC / SPOMINSKA SLOVESNOST

Spomin na žrtve upora živi

Minulo nedeljo je blizu dvesto domačinov iz občine Ravne-Prevalje obiskalo spominsko obeležje pri Sv. Neži na Koroškem Selovcu, kjer so 12. januarja 1945. leta policisti iz gestapovskih zaporov v Dravogradu v hudem mrazu odvlekli v gozd nad Vrhnjakovo kmetijo pri Sv. Neži na Koroškem Selovcu sedem domoljubov in jih tam zverinsko pokončali. Šlo je za represalije oz. maščevanje ob padlem nemškem komandantu. Najmlajšemu med njimi, Kotnikovemu Andreju - Juričevemu Drejkcu, partizanskemu kurirju iz bližnjih Dobrij je bilo komaj sedemnajst let. Med pobitimi domačini so bili še Kančev Jaka-Čiča, Kavtičnik Alojz-Tomo, Jurčkova oče in

najstarejši sin Ferdinand ter od drugod Stropnik Pavel ter neprepoznani ujetnik.

O tej tragediji je udeležencem spominske slovesnosti, tabornikom rodu Koroški jeklarji, v planinskem krožku delujočim osnovnošolcem, učencem osnovne šole Juričevega Drejkca, ki nosi ime po pokončanem partizanskem kurirju, sorodnikom nekaterih talcev, članom ravenške in hotuljske borčevske organizacije ter drugim, govorila nekdanja terenska aktivistka in obveščevalka Lojzka Pavlin, ki je sodelovala pri skrivnem pokopu pobitih partizanov. Spominjala se je tiste mrzle zimske noči, ki jo je osvetljevala lunina svetloba. S tovariši so premagali strah pred posledicami morebit-

nega izdajstva. Telesa pobitih so na smrekovih vejah prenesli v bližino cerkve Sv. Neže, jih zagrebli v skupni grob in se jim poklonili s krajšo komemoracijo. Preden so se razšli, so jih pri sosednji Mežnarjevi kmetiji pogostili. Oddahnili so se, ko so nesrečni partizani dobili svoj grob, saj so skoraj tri tedne »njihova iznakažena telesa kot razmetana bukova drva ležala v snegu«. Zbranim pri zasneženih sedmih spominskih kamnih je govornica med drugim dejala, da smo danes lahko ponosni na naš protifašistični boj ter na ljudi, ki so sodelovali v boju za obstoj, svobodo, mir in enakopravnost slovenskega naroda. Njim v spomin so žalostno prizorišče osvetljevali plameni številnih sveč. Pohodniki, med njimi številni mladi, so tako prisluhnili uri zgodovine in se med hojo naučili naravnih danosti. S. Š.

54 let zločina pri Hojniku

18. januarja smo se spominjali strašnega zločina, ki so ga nacistični policisti zagrešili pri Hojnikovih v Lepeni pri Železni Kapli.

Bilo je v zgodnjih jutranjih urah, ko je policija obkrožila Hojnikovo domačijo, ki leži najvišje v Lepeni. Brez vsakega vzroka so začeli kričati nad domačimi in razmetavati po hiši in kleti. Nato pa so Hojnikovo družino surovo nagnali iz hiše.

Takrat že 80-letni stari oče Rok se je temu ukazu uprl, češ da ne more na pot, ker more hoditi le s pomočjo bergel. Neobzirno so ga vrgli na sani, ki so jih pripeljali za odvoz narpnega blaga. Na vozilo so naložili tudi bolnega gospodarja Johana, njegovo ženo Angelco ter starejša otroka Johana in Marijo pa so odvedli s seboj. Ko so prispeli na obronek gozda, so odrasle člane Hojni-

kove družine zverinsko pobili, otroka pa odvedli v taborišče. Pobite so pometali v leseno kolibo in jo zažgali.

Trije mlajši otroci Mihi (eno leto), Rozinka (tri) in Klarca (štirinajst) so najprej ostali v hiši, čez dva dni pa so jih od-

peljali v razne kraje na Koroškem. Ob tem so trupla v kolibi, ki niso povsem zgorela, polili z benzinom in ponovno zažgali.

Na ta grozen zločin spominja dostojen spomenik, ki ga je v nadaljnjih letih postavila Zveza koroških partizanov, ob njem pa vsako leto ob dnevu mrtvih položi tudi spominski venec.

Zahvala

Ob nedavni izgubi dragega moža, očeta, dedija, strica, in svaka

Blaža Singerja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v dneh trpljenja obiskovali in mu lajšali bolečine, zdravstvenemu osebju v koroški deželni bolnišnici, vsem, ki so nam izrazili svoje sočustvovanje, rektorju Jožetu Kopeinigu za opravljene pogrebne svečanosti, govornikom dipl. inž. Štefanu Domeju, direktorju Koroške kmetijske zbornice dr. Francu Ernestu Gröblacherju in še posebej njegovemu sodobniku in prijatelju inž. Tončiju Schlapperju. Prisca hvala vsem za darovano cvetje in Moškemu pevskemu zboru »Bilke« iz Bilčova za občutene poslovilne pesmi. Hvala tudi vsem, ki ste se udeležili njegove poslovitve na šentruperškem pokopališču!

Družina Singer

Poznate to: vi se trudite, delate nekaj, kar je vam važno, pričakujete, da vas bo kdo pohvalil, kritiziral, ozmerjal, karkoli, pa se ne zgodi nič? Ali si ne mislite: zakaj to počenjam, če stvar nikogar ne zanima? Je zanič, nezanimivo, dolgočasno?

Prof. dr. Anton Zmeda

Dobro, priznati moram, da naj o pretiranem trudu ne bi preveč govoril. Preveč res ne pišem, česar pa seveda ne utemeljujem z lenobo, temveč ker cenjene bralke in bralce nočem preveč obremenjevati. Razen tega moram to, o čemer pišem, tudi živeti, se pravi, da moram eno najljubših tem, to je cizibava, tudi prakticirati.

Pa me kljub temu malo grize, da me še nihče ni pohvalil, ali da se – kot se to sicer med funkcionarji naše narodne skupnosti tako pogosto dogaja – še nihče ni čutil užaljenega, napadenega, ni šel v protinapad in me zaradi moje pisarije enostavno sčefral v zraku.

Bog vedi, kako dolgo bom ob širokogrudni finančni podpori matične države sploh lahko še piskal v tem listu. Dobro, še manj dela bi še prenesel, saj to odgovarja globalnemu trendu. Toda brez lepe kritike pa ne bi hotel iti v še slajše brezdelje. In če kritike ne moreš dobiti tako rekoč v lastni hiši, jo moraš pač naročiti. No, in ker na Koroškem ni veliko profesionalnih kritikov, sem jo naročil kar v Sloveniji, kjer je kritikov več kot preveč. Če nas Slovenija že ne podpira, zakaj naj bi vsaj jaz ne podprl njenih kritikov? Pa preberite, kakšno cool kritiko je napisala simpatična kritičarka s sončne strani Podkaravankja:

»Zmedi je treba pač priznati, da je dosledno zmeden, zmeden z metodo in prav v tem nihilizmu je njegova moč in šarm. Kako pa je sploh mogoče drugače komentirati

ničevost, ki je osnovna tema Zmedinih komentarjev, če ne prav s preigravanjem ničča? Tako idejnega kot jezikovnega. Baročna glamurnost jezika je zgolj druga oblika totalnega minimalizma sporočilnosti. Zmedine teme, pa naj

Naročena kritika

bo to zdrava prehrana, manjšinska politika, prenosni telefončki ali pa delo za vsakdanji kruh, so prav tiste teme, s katerimi se vsi še preveč ukvarjamo, čeprav nas Zmeda opozarja, da niso vredne toliko truda. Vanitas vanitatum našega vsakdana.

Druga velika Zmedina tema pa je o sam. Obsesija s samim seboj kot fiktivno pojavo, ki se lahko po potrebi spreminja in prilagaja novonastalim okoliščinam in potrebam svojega bralstva, obenem pa ohranja svojo avtonomnost (namreč zmedenost, ki omogoča zdravo distanco dvornega norca), je lahko vedno znova snov za komentar, saj omogoča reduciranje ničnosti zgolj na zaznavanje zunanjih impulzov. Rahlo ciničen, vendar pozitiven, takšen se mi zdi profesor Zmeda. Kar naj ugonablja komentarije brez motiva, ali kot je rekla Orland: »Umetnost je umazan posel, toda nekdo ga mora opraviti!«

Tako, zdaj veste. In ne mislite, da vam kaj pomaga, če se na moje prispevke ne odzivate. Saj vidite, kako enostavno se da ta zadeva rešiti.

Spomin na Angelco Polanšek

Pred kratkim je umrla Angelca Polanšek. Po domače smo jo klicali Hojnikova Angelca, ker se je rodila in svoja mladostna leta preživela pri Hojnikovih v Lepeni.

delovna. Ko se je preselila v Železno Kaplo, se je zaposlila v tovarni celuloze, kjer je delala neprekinjeno 25 let. Angelca je svoja upokojska leta uživala z delom. Zelo je

Ko je Angelca toliko odrasla, da je bila sposobna za kmečka dela, je šla s 15 leti služiti. V svojih dekliških letih je služila pri Stoparju in Peruču v Lobniku, dokler ni postala mati Valentinu, pozneje znanemu koroškemu pesniku in pisatelju. Z njim je živela pri svoji materi Lenčki v Hojnikovi bajti. Na tem kraju so nemški policisti 18. januarja 1944 pobili Hojnikovo družino in jo zažgali.

Sin Valentin je v številnih pesmih in proznih delih opisal to nesrečo Hojnikove bajte. Angelca je bila zelo vedra ženska, družabna in predvsem zelo

skrbela, da je bilo kapelsko pokopališče vedno lepo urejeno. Dokler je zmogla, je rada pomagala vsakomur. Ko je bila priklenjena na bolniško posteljo, jo je oskrbovala in negovala hčerka Albina. Na zadnji poti je pokojno Hojnikovo Angelco pospremila veliko število ljudi. Pogredne obrede je opravil domači župnik Poldej Zunder. Poleg cerkvenih pevcev so se od nje poslovili tudi Bratje Smrtnik. Zapeli so ji tri žalostinke, ki jih je spesnil njen pred leti umrl sin Valentin. Angelca in njenega velikega sina Valentina bomo ohranili v trajnem spoštljivem spominu.

SKAKANJE

Kuglitsch, Jarnig in Walluschnig prvaki!

KLJUB pomanjkanju snežne odeje so se organizatorji športnega društva Zahomc, na čelu z neugnanim trenerjem Francem Wiegelerjem in predsednikom društva Martinom Wiegelerjem in mnogimi drugimi, v nordijskem centru zelo potrudili, da so številnim skakalcem iz Koroške in Slovenije nudili optimalne skakalne pogoje in brezhiben potek koroškega prvenstva.

Naslov koroškega prvaka v kategoriji šolarji I so osvojili

Martin Kuglitsch, v skupini šolarji II Sepp Walluschnig in dekleta II Doris Jarnig.

Rezultati:

Šolarji I: 1. Martin Kuglitsch (ŠD Zahomc) 242,0; 2. Gerald Nageler (Beljak) 230,5; 3. Matija Druml (ŠD Zahomc) 220,5. **Šolarji II:** 1. Matic Zelnik (Kranj) 227,1; 5. Sepp Walluschnig (ŠD Zahomc) 211,5; 6. Stefan Kaiser (ŠD Zahomc) 211,0.

Mladina II: 1. in zmagovalec zilijskega pokala Mathias Namehof (Beljak) 231,4; 2. Boštjan Kerzin (Tržič) 197,0; 3. Werner Müller (ŠD Zahomc) 186,4.

V skupnem seštevku po treh oziroma dveh skakanjih vodi v skupini šolarji I Martin Kuglitsch (ŠD Zahomc) s 65 točkami; v skupini šolarji II pa njegov klubski kolega Sepp Walluschnig (70), pri mladini II pa Werner Müller s 40 točkami.

M. Š.

ODBOJKA

Spet zmaga Dobljank

Medtem ko se moška ekipa v prvi ligi s tekem vrača s porazi, je ženska ekipa SK Dob/AVC

ponovno pokazala, da ji forma raste. Preteklo soboto je gostila mlade in ambiciozne igralke

Trofaiacha s Štajerske, katere so Dobljank gladko premagale s 3:0 (10/9/14). V prvih dveh nizih so domačinke močno zaigrale in zaslužno šle v vodstvo z 2:0; v tretjem setu pa so bile gostje blizu točke, ker so se vrstile napake Dobljank pri žogah ob mreži in podajanju. Niz je bil izredno izenačen in napet, stanje pa je bilo 14:14. Trener Supnig: «Ta zmaga je bila za nas zelo pomembna. Žal pa so se spet pojavile težke koncentracijske napake pri nekaterih igralkah. Upam, da bomo igro s treningi še izboljšali in si tako zagotovili obstoj v 2. zvezni ligi.»

1. zvezna liga:

Salzburg – Aich/Dob 3:0
Innsbruck – Aich/Dob 3:0

M. Š.

Spojena ženska ekipa DOB/AVC

Foto: SV

OBČNI ZBOR SŠK »OBIR«

Fridi Osojnik novi predsednik

Slovenski športni klub »Obir« v Železni Kapli ima novega predsednika! 35-letni Fridi Osojnik je na rednem občnem zboru preteklo sredo nasledil dosedanjega predsednika Jožka Maloveršnika, ki je oddal funkcijo zaradi službene obremenjenosti. Osojnika so izvolili soglasno, prav tako pa tudi oba njegova namestnika Valentina Cideja in Regino Smrtnik, tajnika Janka Köliča, blagajničarko Anko Hribar ter ostale odbornike. Ponovno so bili potrjeni tudi sekcijski vodje.

Predsednik Jožko Maloveršnik je v poročilu svojega petletnega delovanja na čelu kluba pozitivno izpostavil nov zagon delovanja po letu 1993 v vseh treh sekcijah in izvedbo nekaj

velikih prireditev kot sta deželno prvenstvo 96 in zvezno prvenstvo ASKÖ 97 v sankanju, mednarodni šahovski turnir 95, dva karate turnirja 93 in 94. Vsem aktivnim in podpornim članom, odbornikom, strešnim športnim organizacijam ter občini Železna Kapla se je zahvalil za finančno podporo klubu.

Kot glavni cilj bodočega delovanja SŠK »Obir« je novozvoljeni predsednik navedel pridobivanje novih članov in čim več mladih športnikov/športnic ter krepitev aktivnosti v obstoječih treh sekcijah (karate, sankanje in šah), pri čemer bo društvo odprto tudi za nove pobude. Nadalje se bo zavzel za tesnejše sodelovanje s sosednjimi klubi in strešnimi organizacijama SŠZ

Fridi Osojnik

Foto: SV

in ASKÖ. Klub načrtuje organizirati in izvesti več prireditev, tudi mednarodnih.

Zavzeto delovanje športnega društva je bilo razvidno tudi iz poročil tajnika Janka Köliča, blagajničarke Anke Hribar ter sekcijških vodij Hanzija Smrtnika (sankanje), ravnatelja Hanzija Stossierja (šah) in Karla Juriča (karate).

I. L.

ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Tesen poraz za SŠZ/Carimpex I

Ekipa SŠZ še vedno čaka na prvo zmago v koroški ligi. Tudi v šestem kolu je bila premagana od Lienza s 3,5 : 2,5.

Arnold Hattenberger je na drugi deski po razburjivi partiji zmagal, prav tako Gorazd Živkovič, ki je po šesturnem dvoboju osvojil zaslužno točko. Aleksander Lukan pa je s solidno igro iztržil remi. Ekipa, v kateri je tokrat manjkala Dunja Lukan, je na gostovanju bila

zelo blizu neodločenemu rezultatu, toda Silvo Kovač je na prvi deski preveč forsiral in izgubil, Ivan Lukan pa je na šesti deski v časovni stiski napravil dobre možnosti za remi. Izgubil je tudi Joži Amrusch, ki je na četrti deski imel nasprotnika s skoraj 2000 Elo-točkami.

Na vrhu lestvice sta ekipi iz Bekštanja in Wolfsberga. Bekštanj z Vojkom Mencingerjem na prvi deski je s tesno

zmago 3,5 : 2,5 nad Spittalom sicer ubranil vodstvo, toda Wolfsberg po visoki zmagi nad Velikovcem (5,5 : 0,5) zaostaja le še točko. Celovski ASK je premagal Pošto s 4:2 in je tretji.

1. ASKÖ Bekštanj (26), 2. SG RBB/WAC (25), 3. ASK (24), 4. Spittal/Ferndorf (23,5), 5. Gospa sveta (21,5), 6. Pošta Celovec (20), 7. Kötschach (16), 8. Magistrat Celovec (16), 9. SK Lienz (14,5), 10. Velikovec (12,5), 11. SŠZ/Carimpex (12), 12. Feistritz/Paternion (5,5). I. L.

NOGOMET V DVORANI

Tri moštva SAK v 2. krogu

Naraščaj SAK je v kvalifikacijskih tekmah na koroškem prvenstvu v Borovljah presenetljivo dobro odrezal. Od štirih moštvev so kar trije dosegli drugi krog tekmovanja, ki se bo nadaljevalo prihodnjo nedeljo 25. 1. 1998. Finale pa bo v soboto 31. januarja v Trgu.

Uvrstitve (prvi dve moštvi kvalificirani):

U 16 (Borovlje):

1. SAK I (center Pliberk), trener Silvo Kumer;
2. SK Austria/VSV

U 16 (Vetrinj):

1. Žrelec, 2. Vetrinj, 3. ASV, 4. ASK, 5. SAK (center Celovec), trener Mirko Oraže

U 14 (Vetrinj):

1. SAK I (center Pliberk), trener Bernard Olip; 2. ASV

U 14 (Borovlje):

1. SK Austria/VSV, 2. SAK

Naraščaj uspešen tudi v dvorani

II (center Celovec), trener Janko Woschitz; 3. SVG Pliberk/Bleiburg, trener Karl Apovnik M. Š.

SANKANJE

Društveno tekmovanje »Zarje«

Sankanje v Lepeni oz. Železni Kapli je dolgoletna tradicija. Že 28-krat je SPD »Zarja« izvedlo sankško tekmo na Mlačnikovi cesti, ki leži na lepenski senčni strani. Lega proge, a tudi precej ur prostovoljnega dela navdušene lepenske mladine in prijateljev društva, povrh pa še zaslužena in potrebna sreča z vremenom, vse to je prispevalo, da je bil sanenec v izvrstnem stanju in prireditelj sploh mogoča. In res, zbralo se je zelo veliko občinstva ob progi, kar spet potrjuje vse optimiste v športni sekciji, da so dobro poskrbeli za športno in tudi družabno plat.

Večina je sodelovala pod geslom znanega olimpijskega načela, kljub temu pa je pri vseh sankških bilo jasno zaznati hotenje biti najhitrejši. Na startu je bilo 55 tekmovalcev/tekmovalk in 25 dvojic. Najmlajši tekmovalc je bil 4-letni Florian Nečemer, najhitrejši dneva pa lokalni matador Hanzija Smrtnik. Za nehiben potek in pravilnost rezultatov so odgovarjali člani merilske ekipe SŠK »Obir«, nagrade pa je pri Rastočniku razdelil vodja sekcije Albert Rozman. Ob progi

oz. med številnimi navijači je bil tudi podžupan E. Ojster in F. J. Smrtnik.

Rezultati:

Šolarji I: 1. Stefan Miklau,
2. Niko Smrtnik,
3. Zdravko Haderlap ml.

Šolarke II: 1. Betina Kummer,
2. Maja Smrtnik,
3. Sabrina Žura

Šolarji II: 1. Florian Miklau,
2. Damian Sadovnik,
3. Toni Smrtnik

Mladinke: 1. Dana Smrtnik
Mladinci: 1. Harald Sadivnik,
2. Rene Knez,

3. Dominik Rozman
Ženske spl.: 1. Regina Smrtnik,
2. Sabine Maloveršnik,
3. Christine Orasche

Ženske st.: 1. Karolina Rozman,
2. Emilie Knez,
3. Karla Haderlap

Moški spl.: 1. Hanzija Smrtnik,
2. Walter Žura,
3. Valentin Žura

Moški st.: 1. Fridi osojnik,
2. Folti Smrtnik,
3. Albert Rozman

Moški st.: 1. Martin Ošina
Dvojice: 1. Hanzija/Darja Smrtnik,
2. Michael/Walter Žura,
3. Patrick/Valentin Žura

M. Traunik

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 3**Kabral - Molinari /Urugvaj 1943**

Aktivno postavljene črne figure napadajo belega kralja na robu šahovnice. Da bi oslabil ost napada črnega, se je beli odločil zamenjati ključne figure.

V nastali poziciji je na potezi črni, ki za nadaljevanje napada izbira nenavadne, vendar učinkovite poteze in uspeh ne more izostati!

Rešitev štev. 2

Dr. Vidmar je nasprotnika zvalil v grdo močvirje, saj je ta pričakoval nadaljevanje 1.Dc4: Td6 2.Te1 Td2 z grožnjo 3...Lf3:. Sedaj pa sledi forsiran mat v štirih potezah: 1.Dh7:+! Sh7: 2.Td8+Sf8 3.Th8+ še žrtev trdnjave in zmaga duha nad materijo 3...Kh8: 4.Tf8: mat!

